

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Consid. VIII. Quomodo Christianis non tam pingenda quàm meditanda sit
æternitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Orig. hom. operamini ergo dū dies est. *Dies*, inquit Origenes, *hujus* A
10. *in Mat.* *saeculi spatium* est; qui quidem dies nobis longus, sed si cum
Aeternitate conferatur, est brevissimus; quam tamen diē bre-
vitate infinita sequitur Aeternitatis prolixitas. O mi homo,
tu praesertim, qui peccati gravioris conficius tibi es,
Aeternitatis otium contemplare, & mortem cogita. In-
certissimum est quo te illa loco expectet, tu itaque il-
lam omni hōe expecta. Qualem te invenerit Dominus
cum vocaverit, talem pariter & judicabit.

CONSIDERATIO VIII.

Quomodo Christianis non tam pingenda, quam
meditanda sit Æternitas.

O Rdo postulat, ut à Psalte regio, aliisque æternitatem meditantibus, in nos ipsos descendamus, nobiscum ipsi habitemus, & saltem subinde domi, & apud nos simus; nimis procul à se suâque salute abit, qui quod transit, videt; æternorum obliviscimur.

Norunt iurificandis, ius illud quod de solis tribus
obolis est, defendendum non esse; si ius sit perpetui &
& aeterni census, magnum ineffe censetur pretium tribus
tantum quadrantis; si singulis ii annis sit suo domi-
no pendendi, tanti est rei vel vilissimae perpetuitas; quod
si ius trium obolorum persequeris, mi homo, & qui sit
quod in haereditate regni gerenti adificenda tam focors
sis & obscurabundis: de tribus obolis bellâ alteri moves,
& prolixam institis litigium, celum assis rapidum
permittis? nimirum res vilis est celum; certe apud te,
inquit tam pafum pro celo laboras. Omnia alia tanto que-
ris ambitu, tanto conatu & sudore: de aeternis, ut que-
procul distare videantur, vix cogitare vacat; & cum va-
cas, non libet. Res morosa videtur, mentis oculum fa-
tigare in iis que pervidere nequeunt. Vicina & presen-
tia magis delectant.

Hic ita lapimus, mirabimur nostrā ipsi excitati, aut
verius insaniā, quod cum in plerisque omnibus præ-
sertim ubi pecuniaria causa est, velimus esse certi, at
verò cum de thesauris æternis agitur, nulla querimus
cum haberi possit aliqua certitudo, vel, ut vocant asse-
curatio. Quis mutas dat pecunias, qui non in vicem
litteras postulet, aut pignora? Omnium hoc in ore est:
Certus esse volo, cupio assecurari; viam ibo tutiorem,
aleam subire non placeat: præsentia & certa ubique,
præpollent incertis & longè diffusis; melior est passer
unus in manu, quàm decem aut viginti in tecto: charior
nobis est regulus in cavæ, quàm aquila in nubibus. Ni-
mirum cum Plauto sentimus, & cum credunt manus
nostre cum funt oculatæ. Ite, o mortales, certitudo
vobis queritur rerum incertissimarum, & tunc maxi-
mè fallentium, cum manu tententur, de vitâ æternâ tam
non curatis esse certi? Norunt Christiani quam hîc as-

non tamis ene ceteris
Matt. 19.
Luc. 18.
 securatorem aut certitudinem posuerit Rex celi, Chris-
 stus: *Si vis ad vitam ingredi, serua maiestatem.* Qui seruat,
 ingreditur: res certissima, via securissima est: at verò
 qui vel in unicum ex his præceptis peccat, pœnitentiam
 insuper differt, necesse quàm peccavit horâ, offenso se
 Deo reconciliat, is se suâque omnia, is corporis & ani-
 mæ salutem æternam, aperto committit discrimini.
 Tribus digitis (sed nec tantum) à morte abest, cum,
 mille mortis causâs intra se continet, & tamen in illo
 damnationis statu temerarius persistit, in quo si morte
 obiret, periret in omnem æternitatem: An non hoc est
 temerariè agere, & alexa periculosissimæ, quam facillè
 vitare posset, æternas diuinitas committere?
 Quod si tot anni in infernum cruciatus essent ex-
 plendi, quot peccata quis patraflet, aut etiam quot ho-
 ris vixisset, quàm id agere tolerabile? at reuera quæ plures
 viverent inimici hostes Dei, si ad certos tantum annos
 ignis ille duraret, nam plurimi ne sic quidem terren-

tur, cum sciant supplicia illa æternum, & infinitos annos duratura, eaque de tanta tanque immania, ut pars horum in iis consumpta videatur annus. Nam si conflaretur in unam quā massam id quod homo centenis annis in hac vitā perpeti potest, putāne annum unum, apud inferos exigendum æquaret? sicarii, latrones, parricidae, & quorumcumque scelerrum rei triduo aut quadriduo omne sibi debitum supplicium exhaustiunt: dissimile quidem torquentur, sed intra paucos dies omnis hæc stat tortura, & tota unus circumacta hebdomada absolvitur. At verò damnatorum tormentum non uno anno, nec sæculo uno alterove concluduntur: Deus hos semper puni, neque unquam satis punit, est totā punit, Eternitate.

I. Non rem tantum, sed & spem omnem Aeternitatem præcindit.

Spes in hac vira sic habet, ut saepe sola hominem
in miseris soletur: ad sublevandam enim homi-
num lassitudinem, spe nihil est efficacius. Et divina le-
nitur plerumque aliquam in adversis spem salutis reli-
quam facit. Egroti dum anima est, spes est. Post hanc
vitam, hoc ultimum rerum adversarum solatium dānatis
penitus ademptum est: spe sublatā, sola remanet eterna
desperatio. Vidit & audivit Daniel Propheta claman-
tem angelum: *Succidite arborem, & praeclite ramos ejus:*
excutite folia ejus, & dispergete fructus ejus. Verumtamen ger-
men radicum ejus in terra sine. Florem, inquit, Ambro-
sius, & folia decutit, radicem servat; delitescit hic ause-
runtur, pœnæ insignuntur, spes tamen non admittit:
en, radix servatur, spes manet. Apud inferos radicatus
& stirpibus evulsū est, non relinquitur eis germen, neque radi-
cem, clamar Malachias. Iobus etiam dolens: Et quasi
avulsū, inquit, arbori abstulit spem meam. Spes impiorum
peribit. Ergo dum possūmus, sed simul etiam id quod
debemus. speremus. Ovidius olim monet:

Omnia sunt hominum tenui pendencia filo,
Et subito casu, quo valuerat ruunt.

His ergo fidendum non est, nec sperandum in his. Bernardus viam monstrat meliorem, his verbis: Dicit fides, parata sunt magna, inexcogitabilia bona à Deo fidelibus suis: dicit spes, mihi illa feruunt: iam tertia, charitas: curro ego, ait, ad illa. Spes vera, uti D. Gregorius affirmat, in æternitatem animum erigit, & idcirco nulla mala exterius, quo tolerat, sentit. Spes vera, omnia modicum quid, & momentum esse non nescit. Sed *id momentum*, à quo tota pèdet *ÆTERNITAS*! hora mortis & Extremi agonis dies propriè momentum illud est, & illa pretiosa margarita, ob quam prudens mercator omnia vendit, ut illam emat. Sed pauci norunt hujus unionis pretium. D. Hieronymus affirmat, & Pro æternâ salute, inquit, omnis admodum homo negligens est, sed unde negligens iste in re summi momenti? Oculos mihi habemus imbecilles & malos, cominus fati videmus, eminus vix quidquam. De adultis & senibus non loquar: pueri puellæque à cunis recentes, & quibus nondum omnes dentes nati, vitiorum elementa accipiunt, & minims avaritiæ sordes edificunt: mox acquirendi docentur infatigabile votum; norunt itaque quid lucro, quid crumena, quid penori faciat, de mercimoniis loqui possunt, & vinâ judicare, & vestium peregrinas formas dicere norunt, nisi mirum:

Serm. 10. in Pf. 91.

Homo pro æternâ salute negligens est.

Tucenalis

II. *Æterni-*

II. Æternitas mare est, triceps hydra est, sed & fons est omnis gaudii.

A cruce instar puniti est: æternorum bonorum gaudium est æternum.

III. Æternitatis gustus quanti sit, illustri exemplo declaratur.

Vita S. Pachomii. 29.

Ex te potissimum, mi Christiane, qui concōni sepe interes, sed fortasse rarō attentus es, queritur: Si tu ad mare ftes, illudque minuto cochleari exhaurire instituas, in proximum à latere vicino rivulum, qui tamē ipse etiam mare influat, & sic omnia quæ mari ademerat, à mari resorbeantur: dic jam, quamdiu in exhauriendo mari laborabis? quod si dolo haurire liceat, & in flumen aliorum derivatum effundere, quot annis vel hac ratione hauriendum tibi esset, dum in alium alveum mare transfunderes? interea temporis in flammis sedere, infandum esset tormentum, damnatis tamen gratissimum pactum, & moram dicerent non longam, modò demum sic finiendam, ut evadere liceret Æternitatem.

Apud inferos triceps æternitas.

Finxerunt p̄fici tricipitem nescio quam hydrā, cuius B reſecto uno capite, mox aliud atque aliud ſubnaſcetur: hydra hæc verè apud inferos eſt, ſi eſt uſp̄iam, illic enim æternitas triceps, quæ ad pœnam damni, pœnam ſenſus, & vermem Conſcientiæ nunquam moriturum, velut trigemina capita præfert. Heu miſeros nos & rerum maximarum improvidos, qui viam habemus tam brevem quàm periculoſam, in eā tamen adeo hilares ſumus & petulanter læti, perinde atque ſi per paradifum & amœniſſima tempe deambulemus, ſecuri ab hoſtibus, jam in patriā tutò locandi. Nefcire tamen ſine culpā non poſſumus, perventuros nos demum ad geminas portas duplicis Æternitatis, quarum illa beatorum, hæc damnatorum eſt; per harum alterutram ingrediendum, prout nimirum in viā nos geſſerimus.

Laurentius Juſtinianus hanc hilarem viatorum inſaniam miratus: O mortalium, inquit, lugenda conditio, quæ cum ſit exul à patriā, exulet in viā! differamus tantisper vaniſſima gaudia, dum patriam contingamus, & hoc unum agamus, ut per illam admittamur portam, quæ principium eſt æternæ beatitudinis. Creavit nos quidem Deus ad delicias potius quàm ad labores, verum hîc neque locus, neque tempus eſt deliciarum, ſed laborum. Æternitatem Deus deliciis aſſignavit, huius verò vitæ ſpatium ad delicias illas promerendas conceſſit. Et quo, inquis, obſequio eas promerebor? Ora- culum noſti: Regnum calorū vim patitur, & violenti- rumpunt illud. Cogita tecum: Ego ne violentus ille? nimirum in plumis, in poculis, in tripudiis, in deliciis. Ah! certandum eſt generoſè, currendum ſtrenuè, dum vivimus & vigemus, ut in ultimo vitæ articulo, in ipſo Æternitatis horizonte, qui nos in perpetuum ab hac vitā diſterminabit, & in aliam, quæ totius Æternitatis eſt, tranſcribet, de vitā tranſactā gaudere, de futurā optimè ſperare poſſimus. Laboremus ergo, laboremus, & vim nobis inferamus, ſic latentem in tempore ſempiternam quietem, & æternam ſub pauſis diebus occultatam gloriam aſſequemur.

Verum ſolidumque gaudium non in vanis his delectationibus, ſed in æternis voluptatibus querendum eſt. Aſcendit hedera ſuper caput Ionæ, ut eſſet umbra ſuper caput ejus. Et latens eſt Iona ſuper hedera, latitā magnā. Et quid demum eſt omnis huius Mundi ſeu voluptas, ſeu vanitas, an non virens hedera, quæ textili ſilvā per parietem inſerpit, lætāque ſupra caput umbram explicat? Latantur opulenti lætitiā magnā, ſub umbrā ſuæ hedera, ſuarum opum: latantur guloſi & ebrioſi ſub umbrā ſuarum menſarum: voluptuoſi ſub umbrā deliciarum ſuarum. At extrema lætitiæ, luſtus occupat. Paravit Deus vermem, & percuffit hedera, & exaruit. Ubi nunc, mi Iona, tua eſt hedera, & ubi lætitiā tua? exaruit & illa, & iſta, ita proſus hedera noſtra exareſcunt, ſimilique cum illis omne illud umbratile gaudium. Gaudium enim hypo-

Job 20.

Vidit hoc, & maturè, Theodorus, annis adoleſcens, ſed certè judicio ſenex, Chriſtianis ortus parentibus. Hic, die toti Ægypto feſtā, cū in amplifiſimā parentum domo riſus, cachinni, tripudia perſonarent, cū geniales menſæ ad epulas invitarent, ipſe clauſo ſed caſto ingemifcens vulnere, ſecum ipſe ſic expoſtulare cœpit: Infelix Theodore! & quod inde tibi lucrum, ſi mundum lucreris univerſum? Multa habes, & quamdiu habebis? abundas, epularis, tripudias: & quamdiu hæc omnia? equidem placeret & ſaperet hæc vivendi ratio, modò diu placere poſſet & ſapere. Ecquid autem delicias has retineam, perdam æternas? Dic Theodore, num hoc Chriſtiana legis eſt, in terrā ſibi cælum effingere, & per delicias ad delicias tranſire velle? aut ego me valde fallo, aut Chriſtus per ſpinas eundem dixit. Abrumpe, & brevibus gaudiis præfer æterna. Dixit & madentibus oculis in penetralem domum ſe recipiens, ibique ſe æternis, ſic precari cœpit: Deus æternæ, cor meum tibi pater, meus ad te orator, meus eſt gemitus. Quid à te petam, aut quo modo, vix ipſe ſatis ſcio: hæc unum, o mi Deus, uxi- cè deprecor, ne me mori finas æternā morte. Domine, tu ſcis, quia amo te, & cupio eſſe apud te, & laudare in æternum? Domine miſerere. Dum hæc orat, intervenit enater, & rubicundulos madidōſque oculos curioſa obſervatrix ſtatim animadvertit, &: Inde, inquit, hic mœror mi fili? & quæ hæc tua ſolitudo hoc die? jam menſa te vocat, tu unus deſideraris. Cui Theodorus: Quæſo te mater, inquit, meam à menſa abſentiam honeſto purga nomine: nauſeanti ſtomacho cibum vel potum obſcure, nec ipſa tu ſuaſeris. Ita clementi dolo matrem à ſe renovit, ipſe ſolus cum ſolo Deo penitus in æternitatis adyta eſt ingreſſus, cœpitque vitæ ſuæ ſtatim omneſſi attentā cogitatione rimari; &: Quis (inquit ipſe ſecum) hæcenus fui, aut potius, quis deinceps eſſe volo, ſi quidem Æternitatis regno nolim excidere? Varia ad cælum via eſt, alius hac it, alius aliā, modò perveniatur, quid refert quā? quam-

Via ad cælum varia.

do tamen non omnes viæ ſimiles, & nos quoque diſſimiles, deligenda cuique ea eſt, quam ſibi novit commodam. Alia brevior, alia longior ac periculoſior. Si timeam in longā ac periculoſa, ſuper eſt brevis ac ſecura, quam ſi eligam, ſine dubio mecum gaudebunt Ange- li. At mei triſtabuntur? initio quidem, poſtea verò forſan & ipſi gaudebunt. Age Theodote, modò non in longum diſſer, & noli nimis cedere. Spero ſanè me forte, ubi fortes adverſarios invenero. Quid ſi habicurus ſim molles, blandientes, illacrymantes? hic plus mihi metuo. Sed obſtina animum, & quem à naturā flexilem habes, Chriſto, inſtractum impetra. At quid ſi mater ubera oſtendit? ſcīs, quid S. Hieronymus dicat; ad vexillum crucis evola? virtus eſt in hac re eſſe crudelem. Aliam habes & majorem matrem, quæ ſua patiter oſtendit, & cit illa parrona tua Beatiffima Virgo, quæ tibi deinceps imitat mille matrum erit, ſi tu fueris ejus filius. At res ardua eſt, hæc vitæ mutatio, præſertim in ipſo ævi flore. Eſt ardua ſateor. Sed experientia loquitur; Plerique hoc ipſo malè Deo ſerviunt, quod ſerò ſerviant. Rectiſſimè omnium illi, qui ab adoleſcentiā Domini jugum portare didicerunt. At, delicatè hæcenus nutritus ſum, nunc aſperam vitam ingrediar: ferre poterō? Spero, ſed quamdiu? in annum, unum alterumve? hoc ſatis non erit, ultra tendendum eſt, ad ſincem vitæ. Perpende itaque, & aut non incipe, aut fini. Puto me in his ſuperandis ſolum non fore, ſed cum ſocio Deo. Verum id quidem eſt, ac-

contra